

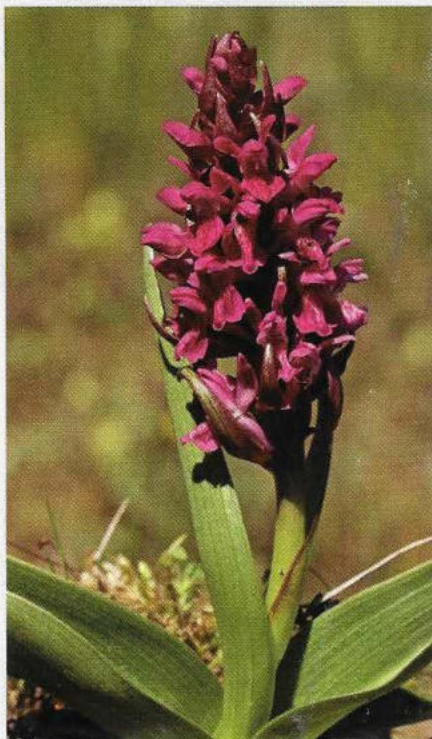
Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Nieuw in Nederland: de steenrode orchis

Een nieuwe orchideeënsoort in Nederland, dat gebeurt niet elke dag. Flink wat orchideeënliehebbers zijn er in het afgelopen voorjaar op uit getrokken om dit met eigen ogen te aanschouwen. Het gaat om de steenrode orchis, een ondersoort van de vleeskleurige orchis. De plant heeft een prachtige paarsrode kleur. Hij is inmiddels op meerdere plekken in natte duinvalleien en langs een duinbeekje aangetroffen, vaak met tientallen exemplaren tegelijk! De steenrode orchis werd vorig jaar voor het eerst gevonden, maar blijkt zich - onontdekt - in ieder geval al sinds 2001 binnen onze grenzen op te houden. De soort was daarvoor alleen bekend uit Groot-Brittannië en Ierland. De vestiging van de steenrode orchis is ook een succes voor het duinherstel langs de Nederlandse kust. Diverse groeiplaatsen liggen in recent herstellende natte duinvalleien en in natuurontwikkelingsgebieden.

(foto: Gerrit van Ommering/Buiten-beeld)

Wisentkalfjes in het Kraansvlak

(foto: Peter Maaskant/IPWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland)

In mei en juni van dit jaar zijn de eerste wisentkalfjes in Nederland geboren. Het zijn de eerste nazaten van de zes wisenten - Europese bizonen - die in 2007 en 2008 vanuit Polen zijn overgebracht naar het Kraansvlak. Er zijn vier kalfjes gesignaleerd, allemaal van een andere moeder (maar met dezelfde stier). De Nederlandse populatie is dus in korte tijd met tweederde toegenomen.

Het Kraansvlak is een voor publiek niet toegankelijk duingebied tussen Zandvoort en Overveen, onderdeel van Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Vanuit de ingang bij de Zandwaaijer (aan de Zeeweg) loopt een pad naar een uitkijkpunt waarvandaan de wisenten regelmatig worden gezien.

Texelse kleine mantelmeeuwen met zendertjes

Wat doet een kleine mantelmeeuw eigenlijk als-ie niet bezig is een nest te maken en jongen groot te krijgen in zijn broedkolonie in de duinen van Texel? Meeuwenonderzoeker Kees Camphuysen bevestigde een minuscuul gps-zendertje op de rug van drie van 'zijn' vogels. Het zendertje weegt maar veertien gram en meet naast de positie ook hoogte, snelheid en nog een paar dingen. In april 2009 waren de gezenderde meeuwen weer terug op Texel. De gegevens konden toen worden afgelezen via een ontvanger die in de kolonie staat. De route naar en tijdens de overwintering in Zuidwest-Europa

en weer terug kon zo exact worden gevolgd. Kleine mantelmeeuwen houden van een afwisselende reis. Soms een tijdje op zee, in Frankrijk de culinaire geneugten van het akkerland en in Spanje naar een rijstveld of een vuilstortplaats. En daarna weer lekker naar huis, naar Texel!

(foto: Kees Camphuysen/NIOZ)

Broedende bijeneters?

Bijeneter (foto: Menno van Duijn).

Verspreid langs de kust waren er dit voorjaar tientallen waarnemingen van rond- en overvliegende bijeneters. Deze vogel is met zijn felle kleuren een feest voor het oog. Hij vliegt vaak in kleine groepen en maakt daarbij typische fluitgeluiden. Voor veel vogelaars is het een echte 'vakantievogel', een Zuid-Europese soort, die algemeen is rond de Middellandse Zee. De meest noordelijke broedgebieden liggen in Noord-Frankrijk. Ze graven een nestholte in steile, zandige wanden. De laatste jaren zijn er steeds meer waarnemingen van bijeneters in ons land, relatief veel in de duinen. In 2005 was er kolonie met drie nesten in Solleveld, het duingebied ten zuiden van Den Haag; elf jongen vlogen uit. Dit jaar wordt broeden vermoed in het noorden van Meijndel, maar een nest is (nog) niet gevonden. Ook in de duinen van Texel en Vlieland zijn vaak bijeneters gezien, dus misschien horen we nog van meer broedgevallen.

Binnenduinen Egmond stukje groter

Stukje bij beetje worden de duinen groter. Aan zee door kustaangroei, suppleties en natuurbouw; aan de binnenduinrand door aanleg van nieuwe natuur op voormalig boerenland. Zo is afgelopen winter door PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland een stukje agrarisch gebied ten noorden van Egmond-Binnen op de schop genomen. Na de zomer en deels ook volgend jaar gaat het werk verder. Er komt nieuwe natuur, maar ook worden er wandelpaden, ruiterspaden en speelplekken aangelegd. Het parkeerterrein Middenweg is al verplaatst naar de rand van het duin. Er is veel aandacht voor de historie van het landschap: oude wallen worden geaccentueerd, duinrellen verbeterd en een oude blekerij wordt hersteld. Op korte termijn worden circa 10 hectare weiland en 3,5 hectare bollenland omgezet in natuur- en recreatiegebied. Volgend jaar komt daar nog ongeveer 8 hectare bollenland bij.

BeeldenBoulevard Noordwijk

Niet alleen voor natuurliefhebbers, maar ook voor kunstenaars (en kunstliefhebbers) zijn de duinen een bron van inspiratie. Van 6 juni tot en met 19 juli vond in Noordwijk de derde editie van de BeeldenBoulevard plaats. Het thema was dit jaar het klimaat. In de pas versterkte buitenste duinenrij stonden zeventien zeer uiteenlopende kunstwerken. Ieder jaar zijn er meer topbeeldhouwers die hun medewerking verlenen. Er waren dit jaar onder andere beelden van bekende beeldend kunstenaars als David Veldhoen, Iris le Rütte, Luigi Galligani, Marieta Reijkerker, Jurriaan van Hall en Karin van de Walle. Minister Plasterk zong bij de opening.

*'Bokje op het gouden ei' van Iris le Rütte, schitterend in de zon...
(foto: Joost Bouwmeester).*

